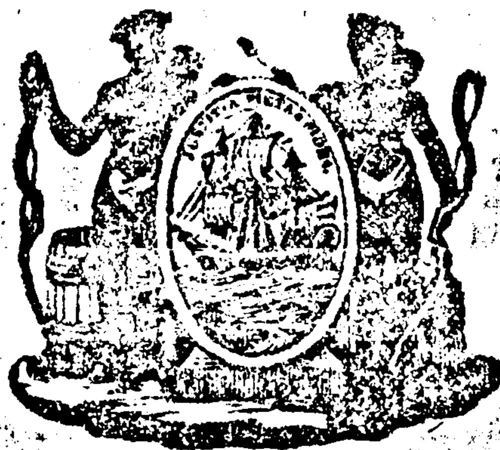
Ao. 1859. **No. 115.**

Zaturdag **24 September.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 23 September 1859.

Bij Gouvernements Resolutie van den 14 September jl. No 1, is tot binnen- en buitenloods op de rivier *Suriname* benoemd, de heer F. W. Leue.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1859.

23. Sept. Van de slavin *Maria*, geboren in 1831, dochter van *Martina*, en hare dochter *Mariantje*, geboren in 1859, toebehoorende aan Plantage *Sarah*, district *Coronie*.

» » Van de slavin *Marij 2*, geboren in 1821, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan de Plant. *Picardie*, divisie *beneden Cottica*.

» » Van het slavenkind *Eduard*, geboren in 1858, zoon van *Josina*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

» » Van den slaaf *Henri*, geboren in 1808, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoorende voor den vrijdom aan C. S. Oldenstam.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste Afkondiging.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 23 September 1859.

Op heden is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:
Hendrik Arnoldus Willem IJvel
en
Johanna Susanna Henriques.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
J. F. SAILE VANIER.

Eerste Afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan dat, zich uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slaaf *Andries*, aankomende J. Chandler.

De slaaf *Rudolf*, aankomende J. J. Scheek.

Terwijl sedert 1o. Augustus nog als afwezig zijn opgegeven:

De slavin *Kwassiba*, aankomende S. L. Reever.

De slavin *Antje*, aankomende H. H. Geveke.

De slavin *Louisa*, aankomende den boedel G. F. Lange.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand om voorzegde slaven niet op te houden, te huisvesten of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoo lanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, den 23 September 1859.

De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transporten.

[13471] Den 20sten September 1859. F. P. Emanuels als gemagtigde van W. van Thol Jr. aan J. A. Samuels en E. A. Samuels, ieder voor de *helft* van het Huis en Erf aan de *Keizer Straat*, N. W. La. A No. 158, O. W. La. B No. 116.

Den 21sten. De Exploicteur aan A. F. van Amson, van het Huis en Erf aan de *Heere Straat*, N. W. La. A No. 58, O. W. La B No. 70.

Paramaribo, den 21 September 1859.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

[13132] Den 23sten September 1859. F. C. van Roepel ook genaamd F. van Roepel aan T. C. Caupain aan H. P. Kuiperfonds, van het Erf en de daaropstaande Gebouwen aan de *Groote Dwars Straat*, N. W. La. D No. 130, O. W. La. D. No. 7026.

Paramaribo, den 23 September 1859.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

De ondergeteekende, daartoe door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur geautoriseerd, zal aan den minst inschrijvende, mits goedgekeurd, aanbesteden:

De levering der voor het Gouvernement dezer kolonie benoodigde diverse BOUW-MATERIALEN enz., over het dienstjaar 1860.

En zulks op de voorwaarden die daarvan ten burele van den ondergeteekende ter visie liggen.

De inschrijvings-billetten zullen op den 7den October aanstaande, des voormiddags ten 10, ure worden ingewacht.

Paramaribo, den 23 September 1859.

De Chef van het Bouw-Departement,
J. A. VOIGT.

Ingevolge bekomen autorisatie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur, zal de ondergeteekende aan den minst inschrijvende, mits goedgekeurd, aanbesteden:

De levering van eene partij **rond** en **vierkant Manbarklak hout**, ten dienste van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

En zulks op de voorwaarden die daarvan ten burele van den ondergeteekende ter lezing liggen.

De inschrijvings-billetten zullen op den 7den October aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, worden ingewacht.

Paramaribo, den 23 September 1859.

De Chef van het Bouw-Departement,
J. A. VOIGT.

Het huwelyk in China.

Een Engelsch schrijver, de Heer W. C. Milne, deelt in zijn werk, getiteld: *Het werkelijk leven in China*, de volgende bijzonderheden mede, betrekkelijk het huwelijk in dat land:

»De eerste stap tot eene echtverbindtenis, zegt hij, is de verloving. Hoewel dit geval zich zelden voordoet, heb ik een jongman gekend, die zonder tusschenkomst van ouders of voog een huwelijk aanging; meestal worden de voorafgaande schikkingen door de bloedverwanten der wederzijdsche familien getroffen; zelfs ziet men niet zelden ouders voor de geboorte hunner kinderen in hun naam huwelijks contracten sluiten, natuurlijk wanneer die kinderen van verschillende kunne zijn. Maar gewoonlijk roept men bij dergelijke onderhandelingen de hulp van eene tusschenpersoon in, mei-jin genaamd, wier beroep hier niets verachtelijks heeft. Men gaat uit van de onderstelling dat de daartoe gekozene persoon van erkende zedelijkheid en wijsheid is; want zonder deze hoedanigheden zou hare betrekking niet winstgevend zijn; ook behoort zij volkomen kennis te dragen van de fortuin en den goeden naam der twee huisgezinnen. Er wordt groot vertrouwen in hare eerlijkheid gesteld, dewijl de bruidschat door haar wordt uitbetaald.

»Voor men tot eindschikkingen komt, moet de horoscoop der jonge lieden naauwkeurig onderzocht worden; uit eene onderlinge vergelijking moet namelijk altijd blijken, of het uur hunner geboorte geen ongunstigen invloed op hunnen echt kunnen uitoefenen. Dit heeft aanleiding gegeven tot de bijeenkomst, die er voor het regelen van een huwelijk plaats heeft en die (tchentz-pahtsz) »herinnering der acht letteren" wordt genoemd, dat wil zeggen, er worden van beide zijden vier vragen gedaan die overeen moeten stemmen. Na het in acht nemen van dit gebruik, kan de verloving

doorgaan. Hoewel men in China niet zoo buitengewoon jong huwt, als men in sommige Europesche werken leest, is de leeftijd daarvoor aan geene bepaling onderhevig. De dag, dien men voor de plegtigheid vaststelt, hangt af van een waarzegger of van de inlichtingen van den keizerlijken almanak. Zelfs wanneer alles gunstig is en er op het vermogen van den jongeling niets valt aan te merken, hebben er bij al deze onderhandelingen tallooze en vermoeijende ceremoniën plaats.

Zoo lang een meisje vrij is, draagt zij het haar aan eene zijde van het hoofd vastgestrikt en een dof langs iedere wang; doch bij hare verloving moet zij zich aan een waarschijnlijk zeer oud gebruik onderwerpen, dat aldus in een Chineesch werk beschreven is:

» Zoodra een meisje verloofd is, moet haar haar worden opgestreken en moet zij tot teeken van hare verbindtenis de haarnaald dragen." De verloving gaat vooral in de familie van het meisje met feesten en velerlei ceremoniën gepaard.

Op zekeren avond kwam ik bij een vriend binnen, niet wetende dat er juist om die reden eene groote familiebijeenkomst plaats had. Ik trof een talrijk luidruchtig feestvierend gezelschap aan en stond verbaasd over de menigte zijden stoffen, sieraden, kleinodiën, vruchten, enz., die daar ten toon waren gespreid. Het waren geschenken, die de zuster van mijnen gastheer bij gelegenheid harer verloving had ontvangen. Het kennisgeven van eene verloving is vooral voor de vrienden van den bruidegom een sein, om hunne blijdschap door geschenken te betuigen.

Deze plegtigheid is van geen gering belang in het leven van een Chineesch paar, want van dien dag af aan, zijn zij onherroepelijk verbonden.

Mogt evenwel de bruidegom zijne bruid door den dood verliezen, dan is hij vrij en mag eene andere zoeken.

Met het meisje is dit niet het geval. Treft haar een dergelijk ongeluk, dan is zij verpligt om aan de openbare meening te voldoen en om de achting harer bekenden te behouden, elk ander aanbod van de hand te wijzen en geheel haar leven ongehuwd te blijven. Wanneer zij door een onberispelijk gedrag gedurende haren weduwenstaat de algemeene goedkeuring heeft verworven, mag zij de hoop koesteren, dat de regering haar de gebruikelijke eer zal bewijzen, door namelijk een marmeren gedenkteeken voor haar op te rigten. Men heeft onder de Chinezen voorbeelden van jonge vrouwen, die zich liever zelve het leven hebben benomen, dan zich en den overledene door het overtreden van dezen regel te onteeren. Om deze reden gebeurt het niet zelden, dat de jonge weduwe, indien men haar zoo kan noemen, het huis van haren vader verlaat, om zich onder de bescherming en het opzigt van haren schoonvader te stellen. Door dien stap bekrachtigt zij de verpligtingen, die haar staat van weduwe haar oplegt.

Nadat de huwelijksvoorwaarden zijn geregeld, moet het meisje zich aan eene gestrenge afzondering van de wereld onderwerpen; dit gebruik is algemeen in China aangenomen. Onder den minderen stand heb ik meisjes gezien, die onmiddellijk na de verloving door hare schoonmoeder werden medegevoerd, om bij deze tot haren trouwdag te leven. Gedurende dien tijd maken zij zich nuttig in hare nieuwe familie. De levenswijze dier klasse laat geene opsluiting der vrouwen toe, en het verkeer tusschen de beide geslachten wordt alleen door de eerbaarheid geregeld. In een gezin niet van arme, maar van zeer welgestelde lieden, heb ik een bruid gekend, die iederen dag haren verloofde zag en sprak, zonder dat iemand het ongepast vond.

De afzondering der vrouwen heeft alleen in die gezinnen plaats, die rijk genoeg zijn om aan de meisjes en vrouwen binnenvertrekken ter woon te geven. Daardoor bepaalt zich de kring harer bekenden tot hare eigene bloedverwanten en worden zij zelfs in haren omgang met deze uiterst ingetogen. Gaan zij die eens bij zeldzame gelegenheden bezoeken, dan geschiedt dit in geslotene draagstoelen, om haar het zien van mannen en uiterlijke voorwerpen te beletten. Toch is het gevoel van nieuwsgierigheid niet geheel bij haar uitgedoofd. Het wordt opgewekt, aangevuurd en versterkt door de dienstmaagden, kapsters, vrouwelijke doctoren en voedsters, waarvan de huizen der rijken als het ware wemelen.

Het is mogelijk, dat over het algemeen de nieuwsgierigheid minder sterk zij bij de Chinesche meisjes dan in de Westersche landen. Doch waar er van haar toekomstig lot sprake is, valt het niet te betwijfelen of de jonge Chinesche schoonen, ondanks hare afzondering en hare ingetogenheid, niet somtijds eenige gissingen wagen omtrent de jonge lieden, die men voor haar bestemt, en de minste gelegenheid aangrijpen om hen te zien te krijgen. Hetzelfde kan men van de jongelingen zeggen. Hoewel zij niet bij magte zijn eene verbindtenis uit genegenheid gesproten aan te gaan, zijn zij behendig genoeg een blik te werpen op haar, die hunne levensgezellin zal worden. Het is natuurlijk, dat dezelfde zorg op dit punt de menschen in alle landen en onder alle luchtstreken bezielt; waarom zouden de Chinezen hierop eene uitzondering maken?

Meestal worden er voor de gelukkige verbindtenis zeer langdradige toebereidselen gemaakt, waaronder de bruid voornamelijk gebukt gaat. In vele huisgezinnen wordt er uiterst veel moeite besteed aan den uitzet, waarvan de bruidegom de kosten bestrijdt. Bij het aanbreken van den gedenkwaardigen dag kleedt men de bruid in haar pronkgewaad en bij die gelegenheid ontvangt zij van de gedienstige buren meer hulp dan zij misschien verlangen zou.

Eene jonge vrouw wier huwelijk ik bijwoonde, had een of twee dagen geleden de ceremonie van het » ontblooten van het gelaat" ondergaan. Men ontnam haar hare maagdelijke tressen en schoor het haar langs het voorhoofd weg, waardoor dit gedeelte van het aangezigt eene ongewone grootte verkreeg, hetgeen het kenteeken van eene getrouwde vrouw in China is. Aan dit gebruik moet men waarschijnlijk de uitdrukking toeschrijving van kai-mien: » het gelaat ontblooten." Er werd door de ouders een afscheidsmaal gegeven. Aan het hoofd van de tafel der vrouwen was de jonge vrouw in haren bruidsdosch gezeten. De mannen aten afzonderlijk in een ander vertrek. Van zijn kant moest de bruidegom in zijne vaders huis, waar insgelijks verscheidene dagen achtereen bezoeken en feesten plaats hadden, de ceremonie van » het kappen" ondergaan, hetgeen de vader met eigen handen deed, als voorteeken van het huisselijk leven.

Toen de schoone dag was aangebroken, begaf ik mij ten 7 ure des avonds naar de jeugdige echtgenoot, die op dat tijdstip het huis harer moeder zou verlaten. Zij bevond zich in hare kleine kamer, binnen welke zich tot nog toe de kring harer bezigheden had bepaald, omringd door jonge en oude vrouwen, waaronder hare moeder, die om het hardst weenden en weeklaagden. Zij was in vollen tooi, had zich het gelaat gepoederd, de lippen met rood geblanket; haar kleed was met muskusgeur doortrokken en zij droeg al de juweelen, die zij bezat. Ware zij te arm geweest om zelve juweelen te bezitten, dan zou het gebruik haar veroorloofd hebben die bij den eersten den besten lombardhouder te leenen. Eindelijk kwam de draagstoel voor de deur, omringd door dragers en muziekanten. Eene menigte toeschouwers hield den ingang bezet, nieuwsgierig om een blik op de *sin-niang* » nieuwe vrouw" te slaan.

Toen de stoet gerangschikt was werd de bruid door hare broeders met geweld uit hare kamer gehaald en in den trouwkoets geplaatst, naar het mij toescheen in een deernis waardigen toestand. Op het oogenblik dat zij den drempel van het ouderlijke huis overschreed, liet men haar over een gloeijend komfoor stappen. Dit geschiedde, zeide men, om te beletten dat met haar het geluk der familie heen zou gaan. De koets was ruim en sierlijk; de bruid zat er in, in een mantel gehuld die door schelletjes was omzoomd; op het hoofd had zij een muts of hoed van zonderlingen vorm, en een sluijer bedekte geheel haar aangezigt. Rondom heerschte de luidruchtigste vrolijkheid, die bij geen huwelijk mag ontbreken, wanneer, naar de Chinezen zeggen » de phenixen een harmonischen zang aanheffen."

Bij deze gelegenheid had de echtgenoot geene kosten gespaard. De bruilofsgasten doorkruisten de met toeschouwers opgevulde straten, voorafgegaan door mannen en kinderen die fakkels droegen en zwermen afschoten. Ondertusschen had een bode de komst der bruid aangekondigd en alles was bij den echtgenoot in rep en roer. Men had de deuren opengezet om de vlaggen, zonneschermen, roode kaarsjes en duizende voorwerpen binnen te laten, waardoor de hoofdpersoon werd voorafgegaan. Bijna te gelijker tijd naderden de dragers en traden met stormpas binnen. Drie groote vuurpijlen kondigden den draagstoel aan, die door vier staatsiedames te voet was omgeven, welke allen in het zwart waren gekleed en op zijn minst de zestig nabij waren.

Eene grillig uitgedoschte ceremoniemeesteres ontving de jonggehuwde.

Op het oogenblik, dat deze uit de koets stapte, legde men den zadel van een paard op den grond, waar zij over heen moest loopen, gesteund door de vier eerejuffers, die haar tot in de binnenvertrekken geleidden. Daar bevond zij zich in tegenwoordigheid van den jongen man, die zich eenigen tijd had laten zoeken en zich niet dan met dwang liet heenleiden, om aan zijne toekomstige gade te worden voorgesteld; deze weerspannigheid moet ten blijk strekken van de zedigheid van den jongen man.

Daarna knielde het paar neder om zijne godsdienstpligten jegens » den hemel te vervullen." Vervolgens las men openlijk eene acte voor, welke het huwelijkscontract bevatte. Hierop werd hulde bewezen aan den stamboom van den man. Eindelijk bragt men de jonge echtelingen in de trouwkamer, die dadelijk met vrienden en bezoekers werd opgepropt.

Daar, naast elkander geplaatst, wisselden de beide gehuwden twee bekers kruidwijn, die door een rooden draad aan elkander waren gehecht.

Dit gedeelte der plegtigheid eindigde met hetgeen men sath soung noemt, dat is er wordt een korfje met allerlei vruchten onder de aanwezigen uitgestrooid, die zich verdringen om ze op te rapen. De echtgenoot ging toen de kamer uit; de jonge vrouw bleef er, om zich van haren sluijer en haar overtollig tooisel te ontdoen.

Het verwonderde mij ten hoogste, dat dit vertrek openbleef en dat aan iedereen de toegang daarvan vergund was. Bij dit huwelijk, even als bij andere waarvan ik getuige was, troffen mij eenige omstandigheden, die sterk tegen de denkbeelden van den Westerling aandruischen. De jonggehuwde werd om zoo te zeggen voor de bezoekers ten toon gesteld; ieder had vrijheid de eene of andere opmerking over

hare lippen, haar neus, hare wenkbraauwen, hare voeten, enz. te maken.

Klaarblijkelijk waren deze opmerkingen niet anders dan gemeenplaatsen.

Werden zij door een persoon zonder ondervinding uitgesproken, dan ontving hij dadelijk van een der omstanders een gepast antwoord. Terwijl ik, eenvoudig toeschouwer, mij over dit onderzoek ergerde, liet de jonggehuwde eene bewonderenswaardige koelbloedigheid blijken; geen glimlach op de lippen, niet de minste zamentrekking der gelaatsspieren, geen zweem van blos op de wangen. Later deelde men mij mede, dat de goede naam der jonge vrouw van den ernst, de kalmte en de zachtmoedigheid afhing, waarmede zij de opmerkingen der aanwezigen aanhoorde. Als dit zoo is, moeten vele dames wier bruiloft ik bijwoonde, zich een ongemeen goeden naam hebben verworven.

Zoo als dit gebruikelijk is, eindigde het avondbezoek met een maaltijd, waaraan mannen en vrouwen in afzonderlijke vertrekken deel namen. In de vrouwen vergadering opende de jonggehuwde het maal, terwijl zij aan het hooger einde der cermonietafel verscheen en door een der staatsiejuffers deze woorden tot de gasten liet rigten. »Achtbare dames en juffrouwen, de jonggehuwde biedt u hare eerbiedige dankbetuigingen voor uwe vriendelijkheid en uwe beleefdheden." Daarna sette zij zich aan tafel, waar zij eenige oogenblikken bleef. Aan den disch der mannen ging de jonge echtgenoot bij al de genoodigden rond, nadat zij waren aangezeten en vulde ieders beker met wijn. Daarop liet hij den ceremoniemeester al de aanwezigen uit zijn naam bedanken, voor de eer die zij hem bewezen, van bij zijn huwelijk tegenwoordig te zijn.

Na den maaltijd verscheen de jonge vrouw in de mannenzaal, om hare dankbetuigingen bij die van haren man te voegen. Eerst laat in den nacht was het feest afgeloopen.

In het Hemelsche Rijk hebben de wittebroodsweken, die het huisselijk leven voorafgaan, weinig van een pleizierreisje op het vaste land of naar de baden. In sommige gewesten wordt de jonge Chinesche vrouw bijna een maand lang in hare kamer opgesloten.

Wat zal men van deze verandering in het bestaan der Chinesche vrouwen na haar huwelijk zeggen? Moet men hieruit afleiden dat zij ongelukkig zijn, en weldra dezen nieuwen en onvoorzienen dwang moede, haren vroegeren staat betreuren? Ik geloof van neen.

In China wordt het huwelijk altijd aan een meisje als het toppunt van geluk en de ongehuwde staat als het grootste ongeluk voorgesteld. Zij meent niet, dat haar onregt wordt aangedaan, wanneer men haar niet over de keuze van een echtgenoot raadpleegt; integendeel indien men haar deze vrijheid liet, zou zij hare eerbaarheid gekwetst rekenen. Daarenboven zijn de pligten, welke haar nieuwe stand haar oplegt, haar niet vreemd. Onder het ouderlijke dak was zij evenéens met de zorg voor de huishouding belast. De regel die daar heerschte, bereidde haar voor, om zelve eene huisvrouw te zijn. In China bestaat er eene spreuk onder het volk, die aldus luidt: »Drie toestanden van onderwerping kent de vrouw in haar leven: bij haren vader is zij aan haren vader, in haar huisgezin aan haren man, in haren weduwstaat aan haren zoon onderworpen."

In menig opzigt is het dus voor eene jonge vrouw geene zeer groote verandering, het huis harer ouders voor dat van haren man te verlaten; dikwijls wint zij er nog bij. Echter kunnen haar in haar nieuw verblijf onvoorziene rampen treffen. Zij kan eene achterdochtige, wreede schoonmoeder hebben, of wat nog erger is, haar man kan koel en hardvochtig zijn, misschien zal hij sich zelfs niet ontzien zijne vrouw te mishandelen. Als het ongeluk dit wil kan de »arme onbeschermde vrouw" niets anders doen dan sich geduldig te onderwerpen.

Evenwel ligt de fout niet altijd aan den man. Somtijds kan de achterdocht en de onhandelbaarheid van eene korzelige wederhelft hem het leven ondragelijk maken.

Ten slotte nog een woord over de weduwen en de weduwenaars. Ik heb weduwen gekend, die hertrouwd waren, maar in de oogen van ordentelijke lieden is dit niet geoorloofd. Het bestaan eener weduwe hangt geheel van hare kinderen en van hare bloedverwanten, vooral van manszijde, af. Overigens vindt zij veel troost en bemoediging in de hulde die het volk haar bewijst, zoo als door het oprigten van steenen zuilen enz., ter eere van weduwen. Wat de weduwnaars betreft, deze kunnen zonder aanstoot een tweede en derde huwelijk sluiten.

De veelwijverij is in China geoorloofd. Bij de arme klassen heeft zij door gebrek aan middelen niet plaats; de rijken daarentegen maken er een voorwerp van weelde uit. Echter kunnen zij slechts eene wettige vrouw bezitten, en deze verzet zich dikwijls daarom alleen niet tegen zoovele medededingsters, om het genoegen te hebben van zulk een groot getal onderhoorigen te bezitten.

In de omstreken van Straatsburg en Offenburg heeft onlangs een hevige storm, vergezeld van hagel plaats gehad. Men verneemt daaromtrent de volgende bijzonderheden: Alleen in de omstreken van Offenburg zijn niet minder dan 7000 boomen door den storm geknakt of uit den grond geslagen; doch wat overigens de aldaar aangerigte schade betreft, zoo blijkt het gelukkig, dat deze veel te groot was opgegeven, en althans op verre na geen $2\frac{1}{2}$ millioen guldens zal beloopen, gelijk men in de eerste oogenblikken uit den ontredderden staat van een aantal gebouwen, akkers en bosschen had opgemaakt. De storm woedde zoo hevig, dat in de nabijheid van Stockfeld een zwaar beladen vrachtwagen letterlijk werd opgenomen en omvergeworpen. Eene boerin, die er boven op stond om eene schoof graan aan te nemen, was reeds op een afstand van ongeveer 25 schreden in de hoogte medegeslingerd, eer het haren man gelukte, haar bij de kleederen te grijpen en naar omlaag te rukken, terwijl beide zich daarna nog eene poos uit alle magt aan eene mijlpaal moesten vastklemmen, om niet verder door de stormvlaag te worden weggevoerd. In de nabijheid van het station te Offenburg, welk gebouw zeer veel geleden heeft, was een tienjarige knaap juist bezig met koornaren op te zamelen, toen een landman uit Kummerweier, die met zijne twee knechts en paarden achter zijn omgevallen wagen eene beschutting had gezocht, den jongen toewenkte, zich insgelijks daarachter te komen verschuilen. Naauwelijks kwam deze evenwel aanloopen, of hij werd door een wervelwind overvallen en tot eene hoogte van ruim 60 voeten naar boven geslingerd. Toen de hevigste vlaag voorbij was en de landman met zijne knechts naar de plaats ijlde, waar hij veronderstelde dat de ongelukkige knaap moest zijn nedergekomen, was deze nergens te zien en eerst na aanhoudend in dezelfde rigting te hebben gezocht, vond men hem als levenloos op den bodem uitgestrekt liggen. Hoewel zwaar gekneusd en in een daerniswaardigen toestand, kwam hij toch weder bij en zeide zich alleen te kunnen herinneren, dat hij, naar omhoog gevoerd zijnde, in de kroon van een notenboom, waar hem de kleederen van het lijf werden gescheurd, erg gewond was. De plaats waar hij gevonden werd, was ongeveer 20 minuten gaans, hemelsbreedte gerekend, van de plek verwijderd waar bij was opgenomen. De *Badische Landes-Zeitung* verklaart, voor de waarheid van dit en meer dergelijke door haar vermelde gevallen in te staan.

De *Constitutionnel* bevat een artikel van den heer Granier de Cassagnac, waarin het plan der fortificatie van Antwerpen besproken wordt. Daarin wordt het volgende gezegd:

Het is opmerkelijk, dat er jaarlijks, na den terugkeer van den koning der Belgen uit Londen, sprake is van de versterking van Antwerpen. Dit projet nu kan, wel overwogen, slechts één grond hebben en wel deze:

Men zal sich herinneren dat in 1809, tusschen den veldslag van Wagram en den vrede van Weenen, en terwijl Napoleon I zich in het hart van Moravie bevond, de Engelschen 40 000 man door meer dan 300 oorlogsbodems ondersteund, aan den mond der Schelde ontscheepten en dat deze expeditie ongelukkig was.

Langen tijd immers door het zwakke garnizoen van Vlissingen tegengehouden, afgeschrikt door de krijgstoerustingen van koning Louis, den maarschalk Bernadotte en den admiraal Missiessy, en vooral geteisterd door de koorts, zakten de Engelschen den 5den September de Schelde weder af, na in 53 dagen ongeveer 20,000 man verloren te hebben.

Het schijnt nu dat Engeland, nieuwe verwikkelingen op het vasteland voorziende en door deze noodlottige pogingen van 1809 onderrigt, zich van andere hulpmiddelen tracht te voorzien. Trouwens het is zeker dat, bij eenige beoogde nieuwe landing, Walcheren niet zou kunnen opwegen tegen de voordeelen van het versterkte Antwerpen, met zijne citadel en verschanste lederplaats.

Bij gevolg: Het naauw van Calais te beschouwen als eene rivier van Antwerpen, een krachtig bruggenhoofd te maken, waarover de Engelsche soldaten trekken en zich naar welgevallen op het vaste land versterken kunnen; ziedaar den grond, waarop het zich laat verklaren, waarom Belgie, voor groote geldsommen, zoo krachtige versterkingen wil laten maken tegen een gewaanden vijand; maar .... die er zelfs niet aan denkt, Belgie te bedreigen.

Gevolg: Of het versterkings ontwerp van Antwerpen heeft volstrekt geen grond, of zij heeft uitsluitend dit doel op het oog.

Het onzijdige Belgie heeft geene vijanden, maar het zou zijn onzijdigheid verliezen, indien het dienst deed als eene Engelsche provincie. Zoodanige maatregelen zijne betreurenswaardig in nabuurige landen, met welke Frankrijk in goede verstandhouding wil blijven.

Uit de officieele opgaven nopens de landverhuizing van Franschen gedurende het vorige jaar, blijkt hoe weinig de verhuizing naar Algiers gewild blijft. In het geheel toch hebben zich niet meer dan 4800 Franschen in het geheele jaar derwaarts begeven, zoodat dit getal nog geringer is dan in 1857. Men maakt de opmerking dat, wanneer men den Franschen in Algerie het tiende deel der vrijheid gegeven had, welke men den Italianen heeft toegedacht, de landverhuizing naar Algerie alsdan veel betere resultaten zoude opgeleverd hebben.

De geneesheer Calmeil, die aan het hoofd geplaatst is van een krankzinnigen-gesticht, heeft een werk openbaar gemaakt over het gebruik van den sterken drank. De schrijver heeft daarin vooral doen uitkomen, hoezeer dat misbruik tot verstandsverbijstering leidt. Onder anderen blijkt uit zijn werk, dat van de 176 krankzinnigen, die in het vorige jaar in het onder zijn beheer staande gesticht opgenomen zijn, 60 hunne verstandsverbijstering te danken hadden aan misbruik van sterken drank.

Burgerlijke stand.

Van den 15den tot den 22sten September 1859, zijn ingeschreven, als overleden:

Den 15den, Gottlieb Thomas Krieger, 11 maanden en 2 dagen. Den 16den, Henrij Gustaaf van Gelder, zoon van Jacob van Gelder en van Elisabeth van Gelder, 1 week en 2 dagen. Idem, Johan Hendrik Bernhard, echtgenoot van Elisabeth Amelia Peto, 64 jaren. Idem, Pa Jo (Chineesche Immigrant), 28 jaren. Den 20n., Johanna Jacqueline Kerssenberg, 1 jaar en 9 md. Den 21sten, Ariadna Louisa Andreas Eleonora van Haisdunen, 16 jaren en 6 md. Idem, Keetje van de Wed. Simon Abraham de Vries geb. Abrahams, 68 j. Den 22sten, Judith Isaac Bromet, Wed. van Benjamin Ezechiels, 21 jaren. Idem, Louis Anthonij Welling, 37 jaren, korporaal titulair bij de Artillerie. Idem, Antonius Josephus Garms, 23 j., jager bij het Batt. Jagers No. 27. Idem, Johanna Albertina Lichtveld, 11 jaren.

Levenloos Geboren.

Den 15den, een kind van het Vrouwelijk geslacht van Johanna Rood, echtg. van Brunes Zevers.

Scheepstijdingen.

VERTROKKEN.

Den 21n. dezer, de kol. schroefstoomboot *Vice Adm Rijk*, kapt. Rusman, naar Demerary. Passagiers: Mevr. Soesman geb. de Jong en S. E. C. Bensch geb. Neumann en 4 kinderen; Mejufvr. M. E. Jonas, de Heer C. F. Overweg en mejufvrouwen E. en S. A. Soet.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Josephina Bernardina, kapt. Bos, adres bij J. Gosius.

Compagnie, kapt. Kuiper, adres bij J. C. Oosterbaan.

ADVERTENTIEN.

Op **ZONDAG** den 25n. September 1859, des voormiddags ten *half negen* ure, **Godsdienstoefening** bij de *Evangelisch Luthersche Gemeente*, onder de leiding van Ds. C. VAN SCHAICK.

(13376) Heden ontviel mij na een smartelijk lijden mijne eenige en geliefde dochter Wed. B. EZECHIELS, geb. BROMET, in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren en 1 maanden.

Paramaribo, den 22 September 1859.

Wed. J. BROMET.

Eenige kennisgeving.

[13377] Die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den WelEdelen Heer J. H. BERNHARD, gelieve daarvan opgave en betaling te doen bij J. H. BERNHARD JR.

Paramaribo, den 22 September 1859.

Verkrijgbaar bij

N. BOX & Co.:

Dun Plat lood, 1 en ½ dm. p. p. Planken, Pik en Teer, Kaarsen, Zeep, Patent Lamp, Raap en Machine **Olie**. Spijkers, Verfkwasten, Slijpsteenen, Zeildoek, *KOFFIJZAKKEN*, enz., enz.

(13378)

Per Plantage *Dordrecht*, ontvangen bij

E. B. STUGER:

Verschei lene **Vleeschsoorten** en GROENTEN in blik.

Saucises de Bologne en Rookworst in renzel, ingelegde **Groenten** in ½ ankers, diverse Sauces, Spaansche Olijven en *fijne* Zuren, Banket en Bitterkoekjes, Muscadel *ROZIJNEN*, BRANDON's super comp. KAARSEN, **speceryen**, Anijszaad, Bessen *LIKEUR*, Bramboozen-Azijn, le kw. **Broodsuiker** a *f* 2,50, PATENT OLIE in pullen a *f* 7. — Manilla en andere **SIGAREN**.

(13379)

Ontvangen en te bekomen bij

J. J. P. WESSELS,

mits à *CONTANT*:

Eene wel geassorteerde partij

Kantoor- en Schrijfbehoeften, waaronder *extra* soorten STALEN PENNEN — *Hervormde en Luthersche* **Kerkboeken** met en zonder gouden knippen.

Exquise **PARFUMERIEN**.

ZOMERSTOFFEN voor broeken Heeren en Jongens *bruine* Italiaansche

STROOHOEDEN.

Heeren en Vrouwen **Handschoenen** in soorten, jassen, vesten en garnituur **KNOOPEN** *naar den laatsten smaak*, GAREN en *BAND* in soorten,

Kleêrmakers benoodigdheden, Groote Koffijzakken, enz., enz.

(13372)

L. SCHMIDT

heeft ontvangen per de laatste schepen:

HAANTJES BIER in manden en okshoofden, extra BOTER, Rhijn wijn, Brandewijn, *Lijn en Patent Olie*, WIJN AZIJN. **Hr. Kousen** en **sokken**, *LINNEN KATOEN*, extra Havana en Manilla SIGAREN. **Compos. Kaarsen** bij de kist en per pond.

Castoren Hoeden,

BIJOUTERIEN.

(13373)

Aangebragt per *Transit* van *Curaçao*:

Elégante Mahonijhouten MEUBELEN, als: Kleederen kasten, Ronde, Speel, Zij-, wasch- en Toilet Tafels, Stommeknechten, Ledikanten, Scheer- en dames Naaikistjes, Matten, vaten *Pindas*, Indigo, *extra* **SIGAREN**.

Voorts:

Rij-paarden en Steen-Ezels

Verkrijgbaar bij

[13374] **D. C. MUARO.**

Ontvangen met *Plant. Dordrecht*:

50.000 *Sevastopol* **sigaren**.

13000 *Habana* dito.

Oxh.^{n} WIJN, Genever en Olie, Trommels met KOEK, **BROODSUIKER**, extra THEE en meer andere GOEDEREN.

(13375) A. LEVI & Co.

L. M. KOHN & Co.

geven het geëerd publiek te kennen dat zij met het schip *Plant Dordrecht*, kapt. DRAKKE, hebben ontvangen,

Gras BOTER, Zw., Leidsche en Edammer *KAZEN*, HAM, **Rookspek**, *Nieuwe* ZAND AARDAPPELEN, *Vermicellie*, Banket, Zoete Olie, Zuurgoed, *Champagne-*, *Rhijn-*, *Madeira-*, en *Witte* WIJN, (*Haut Sauterne*), Extra ROODE WIJN in vaten, *Princesse* *BIER* in vaten en in manden, Groene en Roode Kelders **Jenever**, puik puike COGNAC, CHERRIJ CORDIAL, *TABAK*, **sigaren**.

Witlood en Lijn Olie, Patent Olie in kannen en in pullen.

Linnen *Jassen*, enz.

Alle welke Goederen zij tegen *zeer moderate prijzen* te koop aanbieden, mits a CONTANT.

(13370)

Holloway's Zalf en Pillen.

In het regenachtige saizoen

te Java, is het ligchaamsgestel der Europeers, verzwakt door de hitte, onderhevig aan alle soorten van rhumatieke ongesteldheden. De wonderbaarste genezing n van heupjicht, stijve gewrichten beroerten en andere pijnlijke krankheden der beenderen, zenuwen en spieren zijn door Holloway's Zalf bewerkstelligd geworden. Inderdaad ze is de eenige Zalf, waarop men zich, in dusdanige gevallen, geruststelijk kan verlaten. De Pillen zijn even zoo wonderbaar. Beide behooren tegelijkertijd gebruikt te worden, want de werking der Zalf wordt grootelijks bevorderd door de inneming der Pillen. Men moet de Zalf goed inwrijven op de zeere plaatsen en de Pillen innemen overeenkomig de gedrukte voorschriften welke zich rondom elk doos bevinden.

Deze **Pillen** en **Zalf** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrug Straat* a *f* 1, 3 en 5, — en **ZALF** a *f* 20.

(13371)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . . 11—
„ drie „ . . 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . . —25
De prijs der Advertentien is per regel . —25